

سوود کا نی ل با و شکر د نی مندا بان . رزا شوان

(شکسپیر) دے: " ل جیہاندا س رینک نیی، ک ل با وشی دایک نرمر بےت"

مندا ب ہر ہ یے کو و بگریت، ک دایکی یا باوکی ل با وشی دے کات و ب سنگی خے و دینووسے نت و ب نرمی دے ست ب ساری و ب شتیدا دے نت و ماچی دے کات، یے کسے ر ژیردے بےت و دے گے شےت و.

مندا ی ک رپے ک ہشتا فےری زمان بے بو و قسے نازانےت، تے نها بے ری گریانے و گوزارشت لے ہستے کانی و لے پے ویستے کانی دے کات. دایکشی لے ہموو کسےک زیاتر و باشت لے زمانی جےستے یی و لے ہ یے کانی گریانے کانی تے دے گات. لے وانے یے بے بگریت برسیے تی و داوای شیر دے کات، یا توینیے تی و ئاوی دے وےت، یا س رمایے تی، یا گے رمایے تی، یا شوے ندے کے تی تے نگ و ناخے شے، یا دے رپے کے تی تے و پے سکر دو و، داوای گے ین و پاکی دے کات، یا ہست بے تے نیایی دے کات، پے ویستی بے و ہ یے کے یے کے بےت بے لایے و و یاری لے گے دا بکات تا ہست بے دے نیایی بکات، یا باو بے لے سکی دایے و ئازاری ہ یے،.. ہتد. دایک پے شے ہموو کسےک، بے دے نگے گریان و کے وزانے وے مندا یے و دے چےت و ہے یدے گرےت و لے با وشی دے کات و بے سنگی خے و دینووسے نت و ماچ بارانی دے کات. ئے مے شے ئے و شوے ندے خے شے یے کے مندا یے کے بے دے گریا.

بے گومان با وشی نر م و گے رمی دایک، خے شترین و نرمرین و دے نیاترین و ئارامترین شوے ندے بے مندا. با وشی دایک دے توانےت جیہانے کی پے لے سوودی دے گمان بے مندا دے روست بکات. با وشی دایک دے رمانے کی ہے رزان و سے یر و دے گمانے نی ئے و تے یے کے دے توانےت چارے ساری زے ربے یے نے خے شیے دے روونی و جےستے یے کانی مندا بان بکات. ہیچ دے رمانے کیش نییے کے ہاوتای بکاتے و.

(فے تے ر) دے: " تے نها شوے ن کے دے توانم سے رمی بخے مے سے ر و بے ئاسوودے یی و دے نیایی لے ساری بنووم، ئے و با وشی دایکے مے " رے مے کی (غے ریزے) دایکایے تی زے ر بے ہے زترے لے رے مے کی خودی خے شے ویستی.

لے ہموو سے ردے مے تاے کانی ژیانے شدا، دایک ہے ر شیرین و میہرے بان بو و.

تا ئے ستا نرے کیے شے شے س د لے کے ینے و و توے ژینے وے پزیشکی لے م بارے یے و ئے نجم دراون، ہے ر ہموویان جےخت لے سے ر سوودے کان و

گرنگی و ئەرانی و ئه نجام ده گمانی له باوهشکردنی مندا له لایه ن
دایک و باوکییه وه ده کهن.

له باوهشکردن ته نه ها به یه ککه یان دنی جه سته یی نه وان دایک و
جگه رگه شه ککی نییه، ته نه هاش گوزارشت له هه نه انه دی خواست و له
هه سته کانی مندا نییه. به به کو گرنگی و سووده کانی و ده ره نه نجام
ئه ره نییه کانی هه نه ده زه نه نایه نه هه ژمارکردن. له باوهشکردنی
مندا، ره نگه ده وه یه کی ئه ره نی له ده هاته وهی که سایه تی مندا ده
ده به ته. کار ته کردنه کی گه وره شی هه یه له ژیا نی ده روونی و ته نه دروستی
و که مه لایه تی مندا ده. له باوهشکردن ئه خه ی و خه شی و گه شی و
ئارامیه کی ده روونی و جه سته یی به مندا ده به خه شه ته. له دوا یه شه
ده به ته به مندا که هه وه نگ و ره فتار دروست و جوان.

ئه وه مندا به نه ازیه که له سه ز و له خه شه ویسته و له باوهش و
لوان د نه وه ی دایک و باوکی به به شه بوو به ته و په شه کو نه یان خه شه بوو به ته. له
هه جه شه وه نه کی تر و له لای هه جه که سه انه کی ته ره شه، ئه مه سه ز و
خه شه ویسته یی سه وشته یی به به په ناکره ته وه. هه سه ته به وه ده کات که
په سه نه نییه و خه شه یان نا وه ته و ره قیا نه له یه تی و له به ره ده نه نییه و
ره تیا نه کرد ته وه. له دوا یه ده ده به ته به مندا که یه رقه و ته وه و
شه فره شه و ته سه نه و ره فتار به ده و یا خه بوو و به زار که ره. ئه مه
ئا کام نه خواه زا وه شه، به په لای یه که مه له ئه سته یی دایک و باوکی دایه.
(جوله دونه) ده ته: " که دایکه مه نه خه شه بوو ته، مه شه دونه یام
خه شه وه ته "

به یه له باوهشکردن به هه یه کی گرنگی په ره وه ره ده زانه ته ته، که
په ویسته هه ره له مندا یه وه، مندا به مه کاره ئا شه نا به که ته ته، ته
له سه ره را به ته. که وه ته په ویسته هه موو دایک و باوکه هه سه ته به مه
ئه ره که گرنگیه ئه سته یان به که نه، ته جگه رگه شه کانیان له ده سته ده نه و
چاره نوو سه و ده هاته وه یان نه که وه ته مه ته ره سییه وه، نه وه یه کی دروستی
به به به خه و به وه به که سه نی تر، به کورد و کوردستان په به گه یه نه. .
په شه شه ره شه نازیه به دایکان و باوکانی ده سه ز و هه شه یار و دوو ره به نه
و به ته نه گه وه هاته وه ده گه ته وه.

شه زایا نی ئه مه به وه شه، داوا له دایکان و باوکان ده که نه، که خواست
و جه ز و ئاره وه کانی مندا که یان به ده به نه نه. له باوهشه یان به که نه
و به یان لا وه نه نه، ته نه نه ته گه ره له وه په یی سه ره قه یه شه نه. ئه مه
په ویسته یی مندا نه شه، ئه ره که کی ئه وه ته ی نییه، هه ره چاره ی ته نه ها
دوو خوو له که له باوهشکردنیان به سه، به مه سته کردنیان له مه په ویسته و
جه زه یان، ئه گه ره چی مندا نه هه ره گیز له باوهشی دایکانیا نه ته ره و
مه سه ته نا به نه.

له له که یه نه وه یه کی کرداری و مه یه دایه ده، که ته وه نه نه ره، ده که ره)

فـرجینیا سارتر) لـ خـشـخـانـیـکـدا ئـنـجـامـیدـا، گـیـشتـ ئـمـ
 ئـنـجـامـ، کـ پـوـیـسـتـ رـژـیـ بـیـسـت و چـوار جـار مـنـدا یـ کـرـپـ لـ
 باوـش بـکـرـت: (چـوار باوـش یـ ژـیـان) و (هـشـت باوـش یـ پـارـاسـتن)
 و (دوـانـگـز باوـش یـ گـشـکـردن). بـشـی زـری شـار زـایـانـی ئـمـ
 بـوارـش، پـیـان وایـ، کـ پـوـیـسـت لـ لایـنـی کـمـو و رـژـی هـشـت
 جـار مـنـدا یـ ساوا لـ باوـش بـکـرـت. گـیـشتوونـتـ ئـمـ ئـنـجـامـش، کـ
 بـبـشـبوونـی مـنـدا لـ باوـش و لـ سـز و لـ خـشـوـیـسـتـی و لـ بـزـی
 دایک و باوک، هـ یـکـ: بـ بـیـرکـی، بـ دواکـوتـن لـ خوـنـدن، بـ
 باـ کـورـتی، بـ رـفـتـاری دوژـمنـانـ، بـ گـرـ دـروونـی، بـ
 تـنـگـنـفـسی، بـ خـمـکی، بـ باوـبـخـنـبوون، بـ گـشـگـیری..
 بـراورد بـ مـنـدا یـ بـخـتـوـری مـسـتی نـاز و باوـش و سـز و
 خـشـوـیـسـتی دایک و باوکـانـیان.

سـرنـجـیـشـتـان بـ دـیـارد یـکی گـرـنگ رادـکـیـشـین، دـبـیـنـیـن کـ دایک
 مـنـدا یـ لـ باوـش دـکـات، بـ زـری دـیـخـات لـی چـپی باوـشـیـو،
 چـونـکـ دـ لـ لـی چـپی مـرـفـو و یـ. بـم شـو یـ کـرـپـکـی لـ دـی خـی
 نـزـیـک دـکـاتـو.. ئایا مـنـدا پـوـیـسـتی بـمـ هـ یـ؟ هـمـو
 بـگـکـان ئامـاژ بـو دـکـن، دـشـت لـبـر ئـو بـت کـ یـکـمـین
 دـنـگ، کـ مـنـدا یـ (کـرـپـی ناو سـکی دایک) (فـتـوس – بـ کـرمانـجـی)
 پـش لـ دایکـبوونـی گو یـ لـبوو و پـی ئاشنا بوو، تـرـپـی ناسـک و
 رـکـوپـکی لـدانـی دـی دایکـی بوو. ئـمـش بـ هـی شـلـی (ئـمـیـنـس)
 کـ شـلـی یـکی گـیـنـر، لـ ناو سـکی دایکـیدا دـوری هـمـو جـسـتـی
 داو گو یـ لـ لیدانـکـانی دـی دایکـی بوو و لـ هـمـو لـدانـکی تـر
 جـای دـکـاتـو.. خـوار دـنـیـشـی هـر لـ دایکـیـو و وـرـگـرتـوو، هـسـتـیـش
 بـ بـرسـتی و تـوینـتی و بـ سـرما و بـ گـرما نـکـردو. بـ یـ
 سازانی دـخ و کـش و هـوایـکی لـبار بـ دایکـانی دووگیان زـر
 پـوـیـسـت.

دوای ئـو یـ کـ مـنـدا لـ دایک دـبـت و نـیـشـتـمانـی ئارامـی ناو سـکی
 دایکـی بـ جـدـهـهـهـهـت، دـتـ جـیـهانـکی نامـ و جـیاوازـو، کـ هـسـت
 دـکـات لـ جـیـهانـی ناو سـکی دایکـی ناچـت. بـ یـ دـگـری و ئـمـ ژـیـان و
 جـیـهانـ رـتـدـکـاتـو، چـونـکـ هـسـت بـ بـرسـتی و بـ تـوینـتی و بـ
 سـرما و بـ گـرما دـکـات، گو یـ لـ تـرـپـی ناسـک و رـکـوپـکی دـی
 دایکـی نیـ.

بـ یـ هـرکـ مـنـدا لـ دایک دـبـت، یـکـسـر دایکـی دـیـخـات لـی چـپی
 باوـشـی تا لـ دـی خـی نـزـیـکی بـکـاتـو و گو یـ لـ لـدانـی دـی
 بـت، بـ ئـو یـ وا هـسـت بـکـات کـ ئـمـ هـمـان تـرـپـ و لـدانـ کـ لـ
 ناو سـکیدـا گو یـ لـبوو و ئاشنای بوو. تا وا هـسـتـیـش بـکـات کـ ئـمـ
 ژـیـان و جـیـهانـش، دـرـژـدانـ بـ ژـیـان و جـیـهانـی ناو سـکی دایکـی..

دکات. ئممش خشی و شادیی کی زری دروونی و جستی یی پد بخت.

۱۱ — لککیندووی کی ئمریکی، ئووی روونکردتو، ک ل باوشکردنی مندا، یارم تی ریکختنی لدانی دی دات و یارم تی ناسایی پا پستی خوی دات، لیش خاودکاتو. هکاری ئمش دگتتو ب ئووی ک مشک همرم نی (ئکسیت زین) ددات، ک یارم تیدر و هاوبش ل هتکردنی مرق ب دنایی و ب ئارامی و ب ئاسوود یی.

۱۲ — لککیندووی کی دروونی ب ریتانیش، جختی ل س ر ئو کردوو، ک ل باوشکردن و دسهنانی دایک و باوک ب س ر و ب شانی مندا ک یاندا، زیر کی و گشی سروشتی مندا زیاتر دکات. یارم تی ددانی مادی (ئندر فین) ددات ل ل شدا، ک مادی کی گینداری د ماریی. یارم تی هورکردنی توو یی و ددوکی دروونی و هتکردن ب ئازار دات.

۱۳ — ل باوشکردن، یارم تی ریکختنی پلی گرمی لشی مندا ددات، ب تایب تیش ئو و ک رپانی ک تاز ل دایک د بن.

۱۴ — ل باوشکردنی مندا، هاوسنگی ک ئندامی د ماری دروست دکات، دروونکی ب هیش پکده ن، تا بتوانت رووبووی ن خشیی کان و گرفت و کار سات کان ببتو.

۱۵ — ل باوشکردنی مندا، رگگی کی تندروستی دروست، ئاستی گازی ئکسجین ل مندا دا برزتر دکاتو، ک چار ساری توو یی و گرزی دکات، ک تووشی هند ل مندا ان بوون، ل دوایشدا د بند مندا نی ئاسوود و ه من.

۱۶ — گرنگترین سوودی ل باوشکردن، هتکردنی مندا ان ب دنایی و ب ئاسوود یی و ب ئارامی، ئمانش گرنگترین پویستی دروونین ک مندا ان پویستی ان ه ی، تا زیاتر بوا و متمان ان ب خیان ه بت.

۱۷ — ب پی رای پرتکی ب اوکراوی گ قاری (ئیلترن) ی ئمانی، پی وای ک ل باوشکردنی مندا ل دوی ریککی در، ئم کار ئماژ ب مشک ددات ب ئووی خاوبتو، هر رای پرتک جخت ل س ر ئو دکاتو ک دسهنان ب س ر مندا اندا، یا جولاندنی پنج کانیان ب نرمی ل لاین دایکانیا نو، ئم کاران مشک مندا ان وریا دکک نو، تا لش و دمار و ماسوولک کانی مندا ان خاوبکا تو.

گ لکیش ل لککیندووی کان ئوویان س لماندوو، ک ل باوشکردنی مندا ان زیاد ل پویست، ل لاین دایکان و باوکانیا نو. فری ئوویان دکات ک بوايان ب خیان نمن، ل دها تووشدا،

بـد سـا تـبـن و لـ هـ موو شـت کـدا پـشت بـ دایـکان و باوکانیان
بـبـستن.

دایکان و باوکانی هـا و دـسـز و بـسـز و میهرـبان، راستـ
کـ منداـان زـر خـشـویستن و هـمیشـ لـ بـر دـانـن.. سـز و بـزـی و
خـشـویستیان بـ جـگـرگـشـکانتان بـسنوورن.. بـام پـویستـ
میانـوبن لـ بـخـشـنی سـز و بـزـی و خـشـویستیان بـ
منداـکانتان.. وا گـش و پـروـردـیان بـکن و رایان بهـنن کـ
بـوایان بـ خـیان هـبـت و پشت بـ خـیان بـبـستن.

رـزا شوان

نووسـر لـ بواری ئـدـب و پـروـردـی منداـان.
نـروـئـ: ۹/ ئایار / ۲۰۱۸

(*) بـ نووسینی ئـم با بـتـ سوودمان لـ چـند سایتـکی عـرـبی و
ئینگلیزی و رگرتوو.